

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vedoucí práce

Autorka práce: Milida Militká

Studijní program: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Název práce: Dovednost sebehodnocení žáků na prvním stupni pohledem učitelů

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Petra Vallin, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C.	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

Kritérium	A	B	C	N	NP
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Diplomová práce Milady Militké se zabývá tématem sebehodnocení žáků na prvním stupni ZŠ. Zejména empirická část se z organizačních důvodů odklonila od původního plánu. Autorka se proto rozhodla zmapovat sebehodnocení žáků a jeho rozvoj pohledem učitelů prvostupňových žáků. Jejím cílem bylo tedy identifikovat frekvenci a metody použití formativního hodnocení, zkoumat rozdíly ve využívání sebehodnocení mezi různými typy škol a analyzovat názory učitelů na sebehodnocení a jeho vliv na žáky (na základě subjektivních názorů učitelů).

Teoretická část seznamuje čtenáře s tématem hodnocení poněkud v širokém záběru: diplomantka se věnuje detailněji formativnímu hodnocení a nastavení myslí ve vztahu k hodnocení, s fokusem na sebehodnocení žáků a jeho rozvoj. Teoretická část byla uzavřena charakteristikou žáka mladšího školního věku – s ohledem na téma práce. Práce má kompilační charakter, nepřináší zcela nové poznatky (domácí či zahraniční) ani nové pohledy na zkoumanou problematiku, ale dobře čtenáře orientuje v základních pojmech, jejich definicích a principech. Diplomantka prokázala, že je schopna vystihnout podstatu, pracovat s odbornou literaturou a kompilovat názory odborníků. Teoretická a empirická část jsou svým pojetím vhodně provázány.

Empirická část má promyšlenou a přehlednou strukturu. Cíle výzkumu, vycházející z teoretických východisek, dobře konkretizují výzkumné otázky a od nich se odvíjí i položky v dotazníkovém šetření s převahou otevřených položek mezi záměrně vybranými učiteli základních škol. Výběr učitelů a způsob jejich oslovení byl vhodně promyšlený: autorka záměrně vybírala pedagogy ze základních škol různého typu a z odlišných velikostí obcí (tj. výzkumně důležité ukazatele nerovnosti ve vzdělávacím systému). Dotazníkové šetření bylo předem pečlivě promyšlené a pilotované (i když nelze označit jednoznačně za kvalitativní výzkumný design, kromě uzavřených položek dotazník obsahoval i položky škálové). Data byla analyzována a představena dvěma způsoby: jednak single-case analýzou, v níž autorka analyzovala školy, resp. respondenty samostatně jako jednotlivé případy. To autorce umožnilo získat podrobný přehled o přístupech a zkušenostech jednotlivých učitelů. Následná cross-case analýza umožnila identifikovat společné vzorce a rozdíly v přístupech k sebehodnocení a formativnímu hodnocení na různých typech škol – a u různých pedagogů. Je škoda, že do výzkumu nebyli zapojeni žáci těchto učitelů jako důležití aktéři vzdělávacího procesu.

Prezentování získaných dat je přehledné, graficky mimořádně zdařilé, slovní komentáře vizualizaci vhodně doplňují a upřesňují. Autorka se sice neodvažuje získaná data příliš interpretovat, ale svá zjištění propojuje s tvrzeními a výzkumnými zjištěními z odborné literatury. Tím prokázala, že v tématu se dobře orientuje. Text je čtivý a přináší celou řadu nesmírně podnětných témat k dalšímu zkoumání (jako je stanovování kritérií, práce s chybou, sebezpojetí žáků a osobnost učitele, rozvoj metakognice, reflexe a evaluace výuky – učitel jako reflektivní praktik apod.).

Diplomová práce Milady Militké je psána kultivovaným jazykem a přináší cenné poznatky do praxe, zejména učitelů prvního stupně základní školy, ale také z pohledu obecné didaktiky, kde téma školního hodnocení, a specificky formativního hodnocení a sebehodnocení, dnes sehrává klíčovou oblast výzkumu.

D. Otázky k obhajobě

1. Proč se domníváte, že vrstevnické hodnocení je častěji a systematičtěji využíváno učiteli v málotřídních školách a třídách s programem Začít spolu? Jak byste učitele podpořila v jeho implementaci v běžné třídě – jaké argumenty byste jim poskytla, jaké tipy při jeho zavádění byste doporučila?
2. Devět respondentů uvedlo, že největším problémem při rozvoji sebehodnocení žáků je podle nich nedostatek objektivitu u žáků. Jak podpořit žáky v jejich objektivním posuzování výkonu?
3. Jste si vědoma mnoha limitů práce – jako je nízký počet respondentů a jejich výběr, absence pohledu žáků na problematiku, která se jich bytostně týká. Jak by bylo možné a funkční na Vaši empirickou část diplomové práce výzkumně navázat a proč?
4. Existují nějaké výzkumy (domácí i zahraniční), které by se zabývaly vztahem mezi sebehodnocením žáků pohledem pedagogů a sebehodnocením žáků samotných, tj. ukazovali na odlišnosti ve vnímání této oblasti školního hodnocení?

Předložená práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a všechny dokumenty, na které systémy Theses.cz a Turnitin poukazují, jsou řádně citovány.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 26. 8. 2024

Podpis
PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.